PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Kaupunkilaisen luontosuhde on jotenkin nitkahtanut. Kaikkea halutaan suojella niin paljon, mutta käsitystä tosiasioista ei juuri ole. **KÄSIKIRJOITTAJA JONNI PANTZAR**

MARITA WAENERBERG

Jonni Pantzarin (oik.) käsikirjoittama Alkutuotanto marssittaa näyttämölle koko joukon hahmoja Pentti Linkolasta oravaan, jolta palaa käpy. Lukuharjoituksissa näyttelijät Aleksi Lavaste (vas.) ja Tommi Kainulainen. Katsomossa ohjaaja Iiristiina Varilo.

Runsaskuituinen näytelmä ihmisen suhteesta luontoon

Alkutuotanto on juhlallinen sana. Siitä tulee mieleen vakaita perusasioita, joiden arvon maanviljelijä ymmärtää. Voiko ymmärrystä löytyä kaupungista kolmikymppisten teatterintekijöiden joukosta?

TAMPERE (MT)

”Mitä viljelijä tuntee, kun hän seisoo siinä pellon reunalla. Sitä tunnetta olen yrittänyt ymmärtää ja välittää katsojille.”

Viljelijöiden näkökulma jäi kaihertamaan käsikirjoittaja **Jonni Pantzarin** mieltä hänen oltuaan mukana Pohjantähti 2011 -näytelmän yhteisöteatteriosuudessa. Siinä joukko ritvalalaisia maanviljelijöitä kertoi elämästään ja ajatuksistaan.

Osa materiaalista päätyi Pohjantähteen. Paljon jäi kuitenkin yli, ja näytelmä Alkutuotanto alkoi muotoutua Pantzarin ajatuksissa.

Valkeakoskelaiset viljelijät jättivät jäljen myös Pohjantähti 2011 -näytelmän toisen ohjaajan **Saana Lavasteen** mieleen.

”Ennakkoluulot karisivat, kun tajusin, miten paljon yhteistä on 30-vuotiaan pätkätöillä elävän kaupunkilaisfreelancerin ja 50-vuotiaan Brysselin päätösten kurittaman maanviljelijän arjessa.”

Pantzarin ja Lavasteen kokemukset luovat pohjaa Alkutuotanto-näytelmälle, jota Teatteri 2.0 työstää Tampereella.

Taistelua vai tasapainoa?

Alkutuotannosta sukeutui teksti, joka käsittelee ihmisten suhdetta maahan ja ympäristönsuojeluun.

”Kaupunkilaisten luontosuhteelle luovat kontrastia ne, joilla on oikeasti suhde luontoon: maanviljelijät ja eläimet”, Pantzar sanoo.

Kaupunkilaisen metsä on puisto. Oikeassa metsässä hän parkuu vesisateessa bussipysäkkiä etsien, käsikirjoittaja karrikoi.

”Kaupunkilaisen luontosuhde on jotenkin nitkahtanut. Kaikkea halutaan suojella niin paljon, mutta käsitystä tosiasioista ei juuri ole.”

Näitäkin cityvihreitä Pantzar haluaa ymmärtää.

Alkutuotannon yhdessä **Iiristiina Varilon** kanssa ohjaava Lavaste on pohtinut paljon ihmisen ja maan suhdetta. Inspiraation lähteenä ovat muun muassa yhdysvaltalaisen luontorunoilija **Gary Snyderin** ajatukset.

Ihmisen ja maan suhde on lähes aina taistelua. Seurauksena on poikkeuksetta, että kun toinen voittaa, toinen häviää.

”Voisiko olla toisin? En tiedä vastausta, mutta kutkuttava kysymys.”

Syvät siteet maahan

Lavaste koki vihreän herätyksen 14-vuotiaana. Hän lakkasi syömästä lihaa ja liittyi ympäristönja eläinsuojelujärjestöihin.

Enää hän ei ajattele, että luonto olisi täydellinen ilman ihmistä.

”Olemme kiinni maassa rakkailla ja syvillä siteillä. Toivon, että ihmisen olemassaolo olisi myönteinen asia myös luonnon kannalta.”

”Nuorempana suhteeni luontoon oli samanlainen kuin monen muunkin kaupunkilaisen: teoreettinen ja ahdistunut. Vanheneminen on tuonut mukanaan tiettyä tasapainoa”, Lavaste sanoo.

Metsä ei ole olemassa ihmistä varten, Pantzar painoittaa.

”Luonnonsuojelualueita ei pitäisi perustaa ihmisten etua ajatellen. Sanotaan, että luontoarvoja pitää suojella tulevia [ihmis]sukupolvia varten. Luontoa pitäisi suojella sen itsensä vuoksi, koska luonto sellaisenaan on arvokas.”

Mainoskieli naurattaa

Alkutuotantoa valmistamaan on valikoitu parhaimmat, runsaskuituisimmat ja vain luonnon omia ainesosia sisältävät oman alansa laatuyksilöt, luvataan näytelmän verkkosivuilla. Näyttelijöitä ei ole vahingoitettu harjoitusten aikana.

Tutun tuntuista tekstiä. Kielihän on suoraan elintarvikkeiden tai metsäteollisuuden mainoksista.

”Tarkoituksella”, Pantzar myöntää.

Samoihin aikoihin, kun näytelmän teksti alkoi muotoutua, julkisuuteen putkahteli sikavideoita ja Etelä-Amerikan selluriitoja. Mainoksissa vilahtelevat kotitilat ja äitien tekemät.

Mainosten kieli menee niin yli, että se lähentelee Pantzarin mukaan parodiaa.

Totuus on tarua ihmeellisempää myös toisessa Alkutuotantoon liittyvässä episodissa.

Näytelmässä kaupunkilainen saa ely-keskukselta kirjeen. Siinä kerrotaan, että hänen metsässään on lammikko, jossa elää harvinainen rupilisko.

Oikeasti toinen näytelmän kahdesta näyttelijästä sai tällaisen kirjeen. Kirje luetaan lähes sellaisenaan näytelmässä.

”Byrokratian kieleen ei juuri tarvinnut lisäillä mitään, jotta koomisuus saavutettiin”, Pantzar toteaa kuivasti.

MAIJA ALA-SIURUA

Kesäteatterin hengessä taiteellisuudesta tinkimättä

Heinäkuussa kantaesityksensä saava Alkutuotanto-näytelmä on poikkeuksellista kesäteatteria. Sitä esitetään laitosteatterissa keskellä kaupunkia.

”Tämä on teatteripoliittinen kannanotto. Verovaroin ylläpidettävät rakennukset seisovat neljäsosan vuotta tyhjillään”, sanoo näytelmän toinen ohjaaja **Saana Lavaste**.

Kesäteatteria ei kannata väheksyä.

Lavaste kertoo kollegansa selvittäneen, että kesäteattereissa käy yhtä paljon katsojia kuin muinakin vuodenaikoina.

Alkutuotantoa tehdään mausteinaan huumori ja keveys taiteellisuutta unohtamatta.

Näytelmän käsikirjoittaja **Jonni Pantzar** halusi tehdä hyvää kesäteatteria jonnekin muualle kuin puskaan ja pihalle.

Alkutuotanto on komedia, kuten muutkin Pantzarin tekstit.

”Komedia ei tarkoita, että lopputulos olisi aivotonta hömppää. Tekstit käsittelevät vakaviakin asioita naurun keinoin. Ehkä nauru saa katsojat ajattelemaan.”

Käsikirjoittajan ohjenuora on tehdä laadukasta teatteria katsojille. Näytelmän on oltava viihdyttävä. Muu tulee sen jälkeen.

Alkutuotanto valmistuu tamperelaisen Teatteri 2.0:n ja Kotkan kaupunginteatterin yhteistyönä.

Noin 30 roolia esittävät **Aleksi Lavaste** ja **Tommi Kainulainen**.

MAIJA ALA-SIURUA

KARI SUNNARI

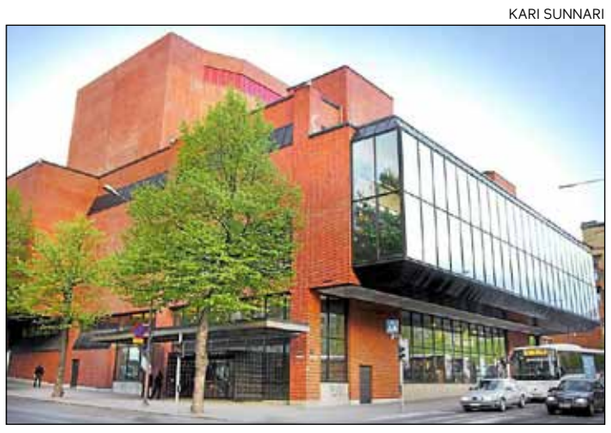

Alkutuotanto nähdään Tampereen Työväen Teatterin Kellariteatterissa.

Alkutuotanto. Käsikirjoitus Jonni Pantzar, ohjaus Saana Lavaste ja Iiristiina Varilo. Rooleissa Tommi Kainulainen ja Aleksi Lavaste. Kantaesitys 5.7. Tampereen Työväen Teatterin Kellariteatterissa. Esitykset Kotkan kaupunginteatterissa 21.9. alkaen. www.teatterikaksipistenolla.fi/alkutuotanto

RAVIT

Rim Bay Gabrielilla takarivi hidasteena

Risto Airaksisen hevosilta odotettiin viime keskiviikkona paljon, mutta Vermosta ei ollut tuliaisina voittoa.

Viva Arrowin hurja päätöskierros ei jättänyt Madame Sisulle mahdollisuuksia, ja Rim Bay Gabrielin juoksu pilaantui loppusuoralla laukkaan, jota ilman se olisi todennäköisesti voittanut.

Toisen kaarteen alussa johtoon edennyt Rim Bay Gabriel kirjautti välikilometrin ajaksi 12,5, mutta se näytti hallitsevan silti tapahtumia, kunnes reilu sata metriä ennen maalia kompuroi laukalle.

Airaksisen mukaan hän käski siinä kohtaa hevosta, mitä hänen ei aiemmin ollut tarvinnut tehdä.

Rim Bay Gabriel on taas mukana Vermossa. Se kelpaa edelleen yksinäiseksi merkiksi, vaikka vastus on tasaisen vaativaa tasoa ja lähtöpaikka on takarivissä. Nopeat lähtijät pitävät tempon alkumatkalla riittävän reippaana, ja Rim Bay Gabrielilla voi tehdä ratkaisuja tarpeen vaatiessa varhaisessa vaiheessa.

Mr Exquisitella on lähtöpaikka puolellaan. Lahdessa vajaan kahden kuukauden tauolta pitkällä kirillä toiseksi sijoittunut Mr Exquisite lähtee tarvittaessa

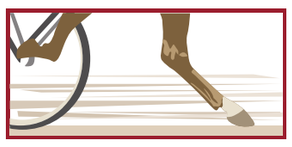

lujaa ja pystynee pitämään sisältä johtopaikan. **Tapio Perttusen** suojatti on vahva ehdokas voittajaksi, mikäli se yltää edes lähelle parasta osaamistaan.

Neljäs kohde on poikkeuksellisen hieno alasarjan lähtö. Ykköspalkinto ei ole tavanomaista suurempi, mutta lähtöön on ilmoitettu hevosia, joista jokainen voisi kuntonsa puolesta voittaa itselleen sopivammassa seurassa.

Systeemiin tulee kaksi hevosta. **Tuomas Korvenojan** valmentama Hangman Aria vakuutti jo koelähdössä. Ensimmäisessä varsinaisessa kilpailussa sille tuli laukka, mutta se kulki sen jälkeen vauhdikkaasti ja oli toisella kerralla jo selvästi vastustajiaan etevämpi.

Three July runnoi kuun alussa voittoon, vaikka joutui kiertämään pitkään neljättä ja kolmatta rataa. **Harri Koivusen** tallin ranskalaisvahvistus on väsymätön peli, jonka osakkeet nousevat sitä korkeammalle, mitä parempaa vauhtia matkalla pidetään.

Myös päätöskohteesta saattaa selvitä kahdella merkillä. Välivuoden jälkeen tositoimiin palannut Vanquish aloitti heti voitolla. **Mika Forss** ajoi vauhdin tasaantuessa eteenpäin jo ennen puolimatkaa, eikä Vanquish johtoon päästyään luopunut paikasta.

Abandon Fire on lähdön ideamerkki. Se oli Turussa oikein hyvä keulasta, vaikka jäi toiseksi. Sen jälkeen tuli laukka, ja Kouvolassa se ei sisäratajuoksun jälkeen saanut täyttä mahdollisuutta. Kunto on rautaa, eikä lähtöpaikassa ole valittamista.

Vihjesysteemi:
1. lähtö: 11 Rim Bay Gabriel (5, 1)
2. lähtö: 4 Da Capo Laukko, 5 Brewe, 3 Roberto Max, 6 Eko Gaxe It, 10 Mack Swindler, 12 Orderly (9, 2)
3. lähtö: 1 Mr Exquisite (10, 9)
4. lähtö: 9 Hangman Aria, 11 Three July (1, 6)
5. lähtö: 8 Vadå Q.L., 1 Enjoyment, 3 Don Romantique, 6 Masahiro, 9 Butch Super Tex, 7 Walking On Sunshine (10, 2)
6. lähtö: 7 Vanquish, 4 Abandon Fire (3 ,2)

1 x 6 x 1 x 2 x 6 x 2 = 144 riviä = 14,40 euroa

TERO SIPAKKO

Kierros 26 Toto65

1. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Brave Eight/Kari Rosimo	2100	14,3a	8 220	2/15,7	1/16,1a	2/14,3a	1/15,7a
2	Bluehill's Eagle/Antti Teivainen	''	15,3a	8 370	hlo7/17,0a	5/15,9a	3/17,1a	3/15,3a
3	Perfect Croft/Antti Kangas	''	15,9a	8 520	3/16,8a	5/17,9a	2/16,7a	2/15,9a
4	Idefix Lou/Pasi Vaittinen	''	16,3a	6 780	7/17,9a	3/16,3a	2/17,1a	4/17,4a
5	Hip Swing Up/Ari Moilanen	''	14,9a	8 450	7/18,5a	1/14,9a	-a hpl	2/15,0a
6	Stonyridge* (SE)/Mika Forss	''	15,7a	7 295	11/18,6a	hpl	6/16,8a	1/16,3a
7	David Ale/Tapio Perttunen	''	16,4a	7 720	4/17,1ax	-a hll	6/17,6a	5/16,4a
8	Farmer Rik/Jarmo Saarela	''	15,2a	8 520	hpl	6/17,1a	4/16,5a	2/17,2a
9	Callela Checkmate/Harri Koivunen	''	15,8a	8 480	1/16,6a	2/16,7a	5/16,3a	5/15,8a
10	Stora Lasse/Emma Väre	''	16,2a	7 250	4/16,3a	4/16,2ax	7/17,1a	5/16,6a
11	Rim Bay Gabriel/Risto Airaksinen	''	14,6a	8 410	1/14,8a	1/15,4	1/14,6a	H 20.6.
12	Tapper (SE)/Tapani Raunio	''	17,4a	7 497	5/17,5a	5/18,1ax	-a hpl	10/25,0Lx

2. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Bite Me Kid/Susanna Vuorinen	2100	16,2a	3 410	12/17,4a	10/17,6a	5/18,5a	H 20.6.
2	Mity Lightning/Juha Utala	''	15,5a	4 330	1/16,9a	6/17,3a	8/15,8a	M 21.6.
3	Roberto Max/Jouni Nummi	''	18,0a	3 870	4/18,0a	4/17,9x	hlo3/17,1a	1/20,1L
4	Da Capo Laukko/Ilkka Korpi	''	15,4a	3 920	4/18,5a	3/16,6a	6/18,3a	1/15,4a
5	Brewe/Harri Koivunen	''	17,0a	4 400	1/17,1a	1/17,0a	1/17,0a	2/17,4a
6	Eko Gaxe It/Timo Toiviainen	''	16,5a	4 020	6/18,7a	1/16,9a	4/17,1a	2/16,5a
7	Keeper's Family/Mikko Huttunen	''	16,8a	3 620	10/18,7x	9/17,4a	8/19,9	11/20,3x
8	Like A Birdland/Peter Lindroos	''	16,1a	4 790	4/18,7a	6/18,1a	1/17,8ax	8/18,2a
9	Excellent Flash/Ari Moilanen	''	15,9a	4 350	7/19,0a	5/16,3x	3/16,9a	4/15,9a
10	Mack Swindler/Pasi Vaittinen	''	16,1a	3 680	-a hpl	5/16,4a	5/16,5	2/16,1a
11	Flaming Love/Teemu Keskitalo	''	17,1a	4 790	5/17,4a	2/20,2a	-a hll	1/18,7a
12	Orderly (SE)/Seppo Markkula	''	16,2a	3 500	1/17,1a	7/17,6a	2/16,2a	3/17,1a

3. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Mr Exquisite (US)/Tapio Perttunen	2100	13,1a	35 650	hpl	8/17,2x	8/16,3a	2/14,5a
2	William Step/Harri Koivunen	''	13,7a	34 850	5/18,3a	2/16,8	11/17,0a	10/17,9a
3	Lily Hooligan/Hannu Hietanen	''	13,2a	37 330	5/15,5a	3/16,3	8/15,7a	7/17,1x
4	No Niin No (FR)/Brita Flander	''	15,0a	35 863	4/17,2	9/17,5x	8/18,0	5/15,0a
5	Transformer/Kari Rosimo	''	14,5a	33 668	9/15,8a	1/16,7a	-a hpl	2/17,0
6	Goldshoe Seven Days/Ari Moilanen	''	13,8a	35 260	4/16,8a	9/15,9a	8/15,7a	5/16,7
7	Tiger Wood/Seppo Markkula	''	14,1a	38 050	5/15,2a	8/15,6a	2/18,7	hml11/17,6a
8	Andy Farming (SE)/Antti Teivainen	''	14,5a	38 862	5/19,7ax	3/15,1a	2/15,9a	-a hpl
9	Principal Value* (SE)/Tommi Kylliäinen	''	13,5a	39 745	11/19,1x	6/14,4a	3/14,7a	3/14,8a
10	Order By Boss (US)/Kari Venäläinen	''	12,8a	38 390	8/15,2ax	9/19,2a	9/15,8a	3/15,1a
11	Tarver Blue Chip (US)/Erkki Jänkälä	''	13,7a	31 225	4/15,3a	6/m17,0a	7/15,6a	7/16,9a

4. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Sahara Renegade/Markku Nieminen	2100	17,4a	2 520	1/33,6	1/18,8	1/16,9	6/17,4a
2	Striking Hall (SE)/Seppo Markkula	''	17,1a	2 986	3/18,8a	6/18,7a	8/17,9a	2/17,1a
3	Tiger Feet/Peter Lindroos	''	16,6a	1 600	2/17,7a	3/17,3	9/17,7ax	2/16,6a
4	Sympathetic Sound/Arto Hammar	''	19,4a	1 080	1/21,3a	6/19,4a	3/20,8a	8/21,2
5	Roxanne Ås (SE)/Antti Teivainen	''	17,3a	1 960	9/19,7ax	4/17,3a	-a hll	-a hpl
6	Rocket Richard/Marko Heikari	''	15,5a	2 545	10/19,7x	1/18,8a	7/17,5	1/15,5a
7	Get Going Grace/Kari Venäläinen	''	16,8a	2 950	2/16,9a	3/17,3a	1/16,8a	10/20,0ax
8	Fast Ride/Esa Holopainen	''	16,7a	2 330	1/20,0a	hpl	3/17,0a	3/16,7a
9	Hangman Aria/Tuomas Korvenoja	''	15,1a	2 760	1/18,1	3/17,3x	1/15,1a	
10	Seamy Side/Ari Moilanen	''	16,6a	1 160	8/20,9x	-a hpl	2/18,4a	2/16,6a
11	Three July (FR)/Harri Koivunen	''	15,3a	2 400	1/16,1	1/15,3a	8/16,7ax	1/16,5a
12	Thundersky* (SE)/Ilkka Korpi	''	18,9a	1 563	7/20,3	6/20,3x	2/18,9a	1/21,3ax

5. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Enjoyment/Esa Holopainen	2100	14,0a	14 470	3/15,2a	2/14,3a	6/14,3a	1/14,6a
2	Tilia Farming (SE)/Mika Forss	''	15,2a	11 126	2/17,8a	3/16,1a	hpl	7/16,5a
3	Don Romantique/Markku Nieminen	''	13,1a	13 430	12/19,2ax	5/15,1a	2/13,1a	M 21.6.
4	Wendigo Wicca/Tapani Jauhola	''	14,9a	12 580	-a hpl	hkä/m-x	3/21,4ax	3/17,2a
5	Donque/Peter Lindroos	''	15,2a	13 810	8/17,9a	8/18,4a	10/17,0a	6/17,7a
6	Masahiro/Ari Moilanen	''	16,8a	9 100	1/18,0	1/18,2x	2/17,3a	2/20,3a
7	Walking On Sunshine (DE)/Seppo Markkula	''	14,7a	14 130	10/17,1a	4/15,0a	2/17,6a	5/14,9a
8	Vadå Q.L. (SE)/Kari Rosimo	''	16,2a	12 974	1/17,4a	1/17,0	2/17,0a	H 20.6.
9	Butch Super Tex/Antti Teivainen	''	14,6a	11 222	1/15,6a	2/15,3a	9/17,5a	H 20.6.
10	Winston Neyenrode (NL)/Jouni Varamäki	''	13,6a	14 249	4/18,9	3/16,8a	2/14,9a	6/13,6a
11	Zunniva Hornline* (SE)/Tapio Perttunen	''	15,3a	12 975	6/17,6a	4/19,7	6/15,1	4/17,3a
12	Expressive Sala/Harri Koivunen	''	14,5a	14 220	5/17,1a	1/16,5a	6/16,4a	4/14,9a

6. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Kingdom (DE)/Kari Rosimo	2100	15,2a	20 690	4/17,0a	6/17,6a	2/16,3a	10/17,9a
2	Bellissima/Matti Nisonen	''	13,6a	23 300	-a k	2/13,6a	3/16,4a	5/15,6a
3	Callela Meteorit/Pasi Vaittinen	''	14,7a	19 030	7/17,6a	5/17,5a	1/16,3a	1/17,4a
4	Abandon Fire/Seppo Markkula	''	15,1a	20 670	1/16,3a	2/15,4a	-a hpl	4/16,5
5	Gladstone Gang/Kari Venäläinen	''	14,5a	19 800	1/17,1a	1/16,6a	3/14,5a	7/16,7
6	Rouge/Antti Teivainen	''	14,6a	16 550	4/15,5a	3/16,2a	4/15,1a	2/18,1
7	Vanquish/Mika Forss	''	14,0a	21 200	3/16,7a	-a hpl	1/19,7	1/15,0a
8	Theo de Villeneuve* (SE)/Ari Moilanen	''	14,8a	22 695	4/15,9	2/16,5	5/16,6a	H 20.6.
9	Vamos Kemp/Teemu Okkolin	''	14,7a	19 300	2/16,6a	1/14,7a	2/15,1a	H 20.6.
10	Green Pepper/Tuomas Pakkanen	''	13,4a	23 490	7/16,4a	1/15,8a	4/16,4a	3/16,4
11	Jessin/Tommi Kylliäinen	''	13,3a	20 920	2/17,3a	5/14,6a	3/16,0a	1/15,5a
12	Belmero/Esa Holopainen	''	15,1a	21 450	1/16,6a	2/15,1a	7/16,6a	12/19,4a

LUKENUT MIES

Kustaa-kuninkaan kuntauudistus

Turha rehvastella, että kuntauudistus olisi Suomen nykyherrojen keksintö. Ruotsin valtakunnan luoja, kuningas Kustaa Vaasa kehitti meille samanlaisen jo 1500-luvun puolivälissä.

Kustaan mielestä seitsemän kaupunkia oli Suomelle liikaa. Ne lakkautettiin ja perustettiin tilalle uusi Vantaan viimeisen kosken äärelle. Helsingin tuli kohota Suomenlahden johtavaksi kauppakaupungiksi.

Helsingin metropoli nousi muutamassa vuodessa, kun kruunu pakotti Ulvilan (Porin), Rauman, Tammisaaren ja Porvoon porvarit jättämään kotinsa ja muuttamaan uuteen kaupunkiin.

Kustaan mielestä tehokkainta oli keskittää ulkomaankauppa Helsinkiin, jossa viipurilaistenkin piti käydä Venäjän tavaransa tullauttamassa. Pohjanmaan tavaroiden piti seilata Helsinkiin ympäri Suomenniemen.

Tuntuu pöhköltä, mutta eikös nykyisinkin rekat aja elintarvikkeita pitkin Suomea keskusliikkeiden keskusvarastoihin ja takaisin, ja koko ajan bruttokansantuote kasvaa.

Kaikki hienosti, mutta saksalaiset kauppalaivat eivät tulleetkaan Helsinkiin vaan edelleen Riikaan ja Tallinnaan. Venäjän

ulkosatamaksi muuttui Viipurin sijaan Narva.

Useimmat pakkosiirretyt palasivat ilolla. Helsingistä tehtiin kruunun laillistettujen meriros-

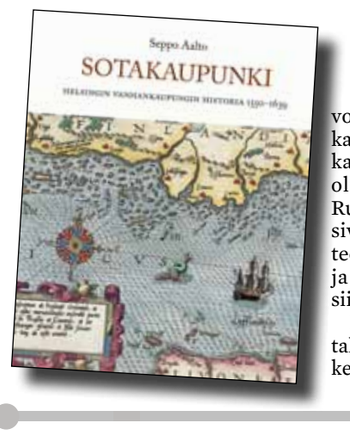

vojen tukikohta. Kustaa Vaasa karttoi selkkauksia ulkovaltojen kanssa, mutta seuraajaprinssit olivat sitäkin innokkaampia. Ruotsi, Venäjä ja Puola tuhosivat Viron ja virolaiset perusteellisesti. Ruotsi sai Tallinnan ja Narvan, mutta kauppa oli siirtynyt muualle.

Helsinki muuttui pysyvästi sotalaivaston tuki- ja talvehtimiskeskukseksi. Sitä varten tarvittiin parempi satama ja kaupunki siirrettiin nykyiselle paikalleen.

Tohtori **Seppo Aallon** pääkaupunkimme 200-vuotisjuhlateos osoittaa nautittavasti, että yhteiskunnan toiminnassa ei mikään ole uutta. Vain sovellukset vaihtuvat historian myötä.

Opettavaista on seurata Helsingin porvarien taistelua laittomia talonpoikaispurjehtijoita vastaan. Kruunu katsoi toimintaa läpi sormien, jotta kansa ei kuolisi nälkään Helsingin porvarimonopolin kiskurihintoihin. Meillä edellinen porvarihallitus vuorostaan kielsi kunnon kauppaliikkeet kaupunginmuurien ulkopuolella.

PEKKA ALAROTU

Seppo Aalto: Sotakaupunki. Helsingin Vanhankaupungin historia 1550–1639. Otava. 424 sivua.